

Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskus

Markku Mattila

Seinäjoen kaupungin ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin rahoituksella tehdyn tutkimuksen *Maahanmuuttajien terveystalvutarupeeseen vastaaminen Etelä-Pohjanmaalla* tutkimusraportti on valmistumassa. Kirjan julkaisupäivästä ei kuitenkaan vielä ole tietoa, sillä tarkoitus olisi pitää julkaisu-tilaisuus. Ellei sitä saada mukavasti pidettyä ennen joulua, siirretään se tammikuulle. Tutkimus on lisäksi tarkoitus saattaa luettavaksi myös Instituutin Web-reportit -sarjassa.

Toisaalla tässä numerossa olevasta aluekeskuksen tutkija Anne Häkkisen artikkelista projektin keskeisiä tuloksia on kuitenkin jo luettavissa. Lisäksi tutkija Häkkinen kävi esittelemässä terveystalvututkimuksen tuloksia ja problematiikkaa myös lokakuun lopulla Joensuun yliopistolla pidetyillä ETMU-päivillä, jossa erään työryhmän aiheena oli maahanmuuttajien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Etelä-Pohjanmaalla on viime aikoina voimakkaasti panostettu ulkomaalaistaustaisen väestön maahanmuuton tukemiseen. Tavoitteena on kääntää pienenevän ja vanhenevan väestön trendi ja vastata myös tämän demografisen faktan ennustamaan työvoimapulaan. Esimerkiksi Seinäjoen kaupungin viime kesänä hyväksytyssä strategiassa alueen vuosittaisen väestönkasvun tavoitteeksi on asetettu puolitoista prosenttia. Tähän ei omin avuin pystytä, vaan avuksi tarvitaan muun muassa maahanmuuttajia. Kaupungin tavoitteena onkin, että vuonna 2016 joka kahdeskymmenes seinäjokinen eli viisi prosenttia kaupungin väestöstä olisi maahanmuuttajia. Jos tavoitteeseen päästään, on maahanmuuttajien prosentuaalinen osuus Seinäjoen kaupungissa hieman suurempi, kuin perinteisen vähemmistön – ruotsinkielisten – prosentuaalinen osuus koko maan väestöstä.

Tätä taustaa vasten aluekeskus käynnisti elokuussa tutkimushankkeen, jossa kartoitetaan Etelä-

Pohjanmaalla jo asuvien maahanmuuttajien tuloa ja kotoutumista. Tätä ryhmää ja sen elämää ja sopeutumista koskeva tieto on tärkeää suunniteltaessa uusien eteläpohjalaisten hankintaa. Tutkimushankkeen lomakehaastatteluosuus on nyt saatu tehtyä. Se tehtiin omakielisenä kolmelle suurimmalle kieliryhmälle: venäjää, viroa ja puolaa puhuneille. Loput haastateltavat saivat sekä englannin- että suomenkielisen lomakkeen. Tämä tarkoittaa tietenkin sitä, että myös englantia äidinkielenään puhuvat saivat omakielisen kysymyslomakkeen. Vastausprosentti nousi 20 prosentin tietämille. Sitä on pidettävä hyvänä saavutuksena lomaketutkimuksessa, jossa kohderyhmänä ovat maahanmuuttajat ja jossa ei ollut mahdollisuutta lähettää kyselyn saajille toista muistutus- tai ”karhukirjettä”. Aineiston analyysi on parhaillaan meneillään. Tutkimussuunnitelmaan kuuluneiden kasvokkaisten haastattelujen toteutuminen on edelleen epävarmaa. Toivomme kuitenkin, että tämänkin tutkimusosion vaatima rahoitus saataisiin järjestettyä.

Uutena avauksena aluekeskuksella on Etelä-Pohjanmaan Opiston aloitteesta aloitettu ”Juuria etsimässä” -kurssin suunnittelu. Tavoitteena on järjestää kesälle 2010 amerikansuomalaisten jälkeläisille suunnattu kesäkurssi, jonka puitteissa heitä perehdytetään esi-isänsä ja -äitiensä lähtöalueeseen ja sen kulttuuriin sekä siirtolaisuuteen ilmiönä ja sukututkimuksen alkeisiin. Kurssi on vielä suunniteltuasteella, mutta perusajatus tuntuu erittäin hyvältä ja toimivalta. Tämän laatuksen kurssin suurimmat haasteet liittyvät tietenkin osallistujia houkuttelevan sisällön muovaamiseen. Amerikansuomalaisten jälkeläiset ovat tietenkin sekakoosteinen joukko, jonka ainoa yhdistävä tekijä lienee juuri suomalainen siirtolaistausta. Toivottavasti talven kuluessa saamme aikaan sisällökkään ja osallistujia houkuttelevan kokonaisuuden.